

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2021-03-19

Diarienummer:
KSN-2021-00226

Handläggare:
Anders Fridborg/Hannes Vidmark

Aktualisering av åtgärder för minskad smitta

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden föreslås besluta

1. **att** all verksamhet som håller öppet ska bedrivas med åtgärder och begränsningar för att begränsa smitta som följer av lagstiftning, allmänna råd och rekommendationer som berör aktuell verksamhet samt i enlighet med genomförd riskanalys för verksamheten,
2. **att** allt arbete i kommunens förvaltningar ska ske hemifrån, undantag ska endast medges för arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån och som inte kan skjutas upp,
3. **att** all verksamhet som vänder sig till allmänheten och som inte bedöms nödvändig ska som huvudregel bedrivas på distans eller hålla stängt,
4. **att** vid bedömning av om en verksamhet ska hållas stängd ska utgångspunkterna i föredragningen utgöra grund,
5. **att** för verksamhet som hållits stängd eller begränsats gäller att förändring ska ske stegvis och planlagt,
6. **att** rekommendera alla styrelser i de kommunala bolagen att i sin verksamhet följa besluten om hemarbete och begränsning av verksamheter enligt ovan,
7. **att** delegera till samtliga förvaltningschefer att i enlighet med detta beslut anpassa verksamhet i samråd med kansliet för ledning och samordning Covid samt
8. **att** överta nämnders ansvar enligt följande
  - a. samtliga nämnder gällande punkt 1-5 och 7
  - b. kommunstyrelsens ansvar gällande punkt 6

Ärendet

För att minska smittspridningen i samhället meddelade regeringen den 18 december 2020 skärpta restriktioner som sedan förlängts. En skarp uppmaning är att arbeta hemma och att all verksamhet som bedrivs av kommuner och som inte är helt nödvändig bör hålla stängt. Vad som är nödvändig verksamhet är enligt regeringen upp

till varje kommun att avgöra. Organiserad kultur och fritidsverksamhet som riktar sig till barn- och unga födda 2002 och senare liksom verksamhet som omfattas av den så kallade begränsningsförordningen bör enligt regering inte hållas stängd.

I föreliggande ärende föreslås justeringar av krisledningsnämndens beslut från den 5 februari 2021.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samråd med samtliga förvaltningar och bolag i Uppsala kommun. Näringslivsaspekter samt barn- och jämlikhetsperspektiv har beaktats i ärendet. Förslagen till beslut bedöms medföra positiva effekter för barn och ungdomar och för människor i utsatt situation.

Föredragning

Bakgrund

Regeringen uppmanade den 18 december 2020 kommuner och andra offentliga aktörer att stänga verksamhet som inte var helt nödvändig och att förstärka insatserna för anställda att arbeta hemifrån. Regeringen har därefter förlängt uppmaningarna med två veckors intervall. I samband med förlängningarna har regeringen undantagit organiserad fritidsverksamhet som riktar sig till barn- och unga för åldersgruppen född 2002 och senare. Regeringen anser inte heller att verksamheter som omfattas av förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, fortsättningsvis begränsningsförordningen, behöver hålla stängt.

Verksamheter som omfattas av begränsningsförordningen är gym, sportanläggningar, badanläggningar, museer, konsthallar och handelsplatser. Förordningen reglerar också antalet deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Andra verksamheter som omfattas av förordningen men är av mindre betydelse för kommunen är nöjesparker, djurparker, temaparker, lokaler för privata sammankomster och långväga kollektivtrafik.

Som en följd av regeringens uppmaning beslutade krisledningsnämnden (KLN) den 21 december 2020 att stänga all verksamhet i kommunen som inte bedömdes som helt nödvändig och att uppmana till ytterligare ansträngningar för att arbeta hemma. Berörda bolag uppmanades att genomföra motsvarande åtgärder. Kommunen har vid tre tillfällen förlängt och justerat beslutet, senast den 5 februari

Kommunens förvaltningar och bolag har med utgångspunkt från krisledningsnämndens beslut den 5 februari och regeringens uppmaning den 18 mars analyserat behovet av en aktualisering.

Krisledningsnämnden har i tidigare ärenden reglerat olika delar av kommunens verksamheter var för sig. Flera verksamheter har hållit stängt eller haft begränsad verksamhet i snart tre månader. Till följd av den relativt långa tiden uppkommer konsekvenser för verksamheter och risker för enskilda. Det berör i de flesta fall mindre delar av en nämnds verksamhet, ofta på enhetsnivå. Allt fler verksamheter får också regelverk som behöver hanteras separat från risker för till exempel liv och hälsa. Det gör en fortsatt reglering på verksamhetsnivå svårhanterlig.

Mot den bakgrunden föreslås därför krisledningsnämnden i stället att besluta om viktiga utgångspunkter för kommunens hantering och hur förändring och anpassning av verksamheter ska ske.

Regeringen 18 mars 2021 och det lokala smittläget

Regeringen meddelade den 18 mars att läget är fortsatt allvarligt. Regeringen förlänger därför rekommendationen gällande nödvändig verksamhet och att arbeta hemma. Verksamheter som riktar sig till organiserade aktiviteter för idrott, kultur och fritid för barn födda 2002 och senare liksom verksamheter som omfattas av begränsningsförordning, bör enligt regeringen hållas öppna. Regeringen påtalade att pandemilagen och dess föreskrifter, allmänna råd och rekommendationer måste följas noga av alla.

Regeringen motiverar fortsatta restriktioner med att läget ur smittsynpunkt är kritiskt. Osäkerhet om spridningen av varianter av viruset och vilka konsekvenser det kan få gör att det inte är läge att slappna av.

Följsamhet och efterlevnad av restriktioner visar tecken på att minska i åtminstone delar av samhället. Det kommande påsklovet då många människor är lediga kan innebära en del utmaningar på följsamhet och på ökad efterfrågan på lokala alternativa och säkra sysselsättningar. Det behöver mötas av insatser från kommunen. Smittläget i Uppsala med flera utbrott av den sydafrikanska varianten av viruset och en mycket ansträngd situation på sjukhusen gör det därför än mer angeläget att tills vidare upprätthålla restriktioner i kommunen och att fortsätta arbeta med minskad smitta i fokus.

Nödvändig verksamhet

Med nödvändig verksamhet bör avses lagstadgad verksamhet som inte kan skjutas upp. Utifrån kommunens beslutade skyddsvärden har också verksamheter där ett längre uppehåll kan innebära allvarliga risker ansetts vara nödvändiga.

I enlighet med regeringens rekommendation kommer organiserad verksamhet som riktar sig till barn och unga från gymnasieålder och yngre, vanligen födda 2002 eller senare, att i hög grad hållas tillgängligt både inomhus och utomhus.

Verksamheter som omfattas av begränsningsförordningen bör kunna hålla öppet med beaktande av föreskrifter, allmänna råd och rekommendationer. Syftet med åtgärder och begränsningar är att underlätta för var och en att följa regler och rekommendationer för att undvika smitta. Oavsett åtgärder är det dock i slutändan följsamheten hos var och en som kommer att vara avgörande för att förhindra att smitta sprids. Av det skälet föreslås vissa aktsamhetskrav vid framtida förändringar av verksamheter.

För varje verksamhet som ska förändras avseende tillgänglighet för allmänheten ska en riskanalys utföras. Förändringar ska sedan ske planlagt och stegvis. Förändring sker i samråd med kommunens kansli för ledning och samordning av covid-relaterade frågor. Syftet med aktsamhetskraven är att lärdomar och erfarenheter ska kunna tillgodogöras i hela organisationen. Situationen är unik och oförutsedda risker uppstår sannolikt. Genom stegvisa förändringar kan anpassningar ske utifrån iakttagelser om besökares följsamhet och andra erfarenheter som görs.

Elitidrott har undantagits av regeringen och kommer därför även fortsättningsvis att ha tillgång till kommunens lokaler och anläggningar liksom skolans aktiviteter för alla åldersgrupper. Det är viktigt att vid förändring ta hänsyn till hur många som vistas i en lokal eller på en anläggning. Öppnas en anläggning för allmänheten begränsas antalet människor som får vistas där vilket kan försvåra skolaktiviteter som till exempel skolsimning.

Konsekvenser för verksamheter

Regeringens uppmaning om att fortsatt hålla nödvändig verksamhet stängd till den 4 april innebär att verksamheter nu begränsats eller hållits stängda i över tre månader. Framför allt har stängning av vissa arbetsmarknadsinsatser drabbat redan utsatta människor. Den långvariga stängningen börjar inom vissa målgrupper innebära allvarliga risker för enskildas hälsa.

Kommunens arbetsmarknadsinsatser vänder sig till utsatta personer på arbetsmarknaden som saknar egen försörjning. Frånvaron av insatser tar bort möjlighet till utveckling, socialt sammanhang och gemenskap. Vägen till egen försörjning förlängs i en tid då arbetsmarknaden dessutom blivit tuffare.

Särskilt utsatta är de grupper som saknar arbetslivserfarenhet och som har betydande behov av att stärka sin förmåga att kommunicera på svenska och/eller har ett omfattande digitalt utanförskap. Här återfinns också personer och grupper som lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik där frånvaron av aktivitet och därmed vardaglig struktur medför ett försämrat hälsotillstånd.

All vuxenutbildning som kan ske på distans fortsätter liksom praktiska moment på plats i utbildningen. Arbetsmarknadsinsatser i övrigt som har hållit stängt behöver däremot göras mer tillgängligt för utsatta målgrupper och kommer successivt att öppna även för aktiviteter som inte kan ske på distans.

Åtgärder för att stimulera mer aktiviteter utomhus för alla åldersgrupper fortsätter. Det handlar till exempel om att

- Bokningsbara anläggningar utomhus håller fortsatt öppet för alla åldersgrupper och är övrig tid tillgängliga för alla i största möjliga utsträckning.
- Uthyrning av utrustning i friluftsområden är tillgängligt. Däremot håller verksamhet som reception och servering vid friluftsområden tillsvidare stängt men kan eventuellt komma att öppnas stegvis.
- Utbudet för att stimulera och underlätta aktiviteter utomhus har utökats på lämpliga platser i parker och i friluftsområden.
- Fritidsbanken håller öppet för lån och hyra av utrustning.

Samtliga lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsaktiviteter inomhus hålls öppen för organiserade aktiviteter för barn och ungdomar födda 2002 och senare. Även lokaler för föreningars aktiviteter som riktar sig till den åldersgruppen hålls tillgängliga. En successiv öppning för vuxna och för oorganiserade aktiviteter kan bli aktuell.

Ungdomsverksamhet som fritidsgårdar, Kulturskolan, Naturskolan och Ungdomskulturhuset har öppet för verksamhet riktad till barn och ungdomar födda 2002 och senare.

Kommunens museer planeras successivt att öppnas för allmänheten. Däremot förslås scener och kulturhus som drivs av kommunen fortsatt hålla stängt för den breda allmänheten. Verksamheterna är däremot öppna för organiserad verksamhet riktad till barn och ungdomar födda 2002 och senare.

Bibliotekslokaler har sedan 1 februari hållits öppna för begränsad service vilket fortsätter gälla. Delar av bibliotekens verksamhet upprätthålls också genom internetpunkter och utökade digitala alternativ.

Kulturcentrum i Gottsunda, Stenhagen och Sävja föreslås hållas fortsatt stängda men används för internetpunkter och för organiserad verksamhet riktad till barn och ungdomar födda 2002 och senare.

Kommunens öppna förskolor och träffpunkterna riktade till äldre fortsätter vara öppna för verksamhet utomhus. Verksamhet inomhus håller fortsatt stängt men kan bli aktuella att öppna successivt.

Träffpunkter kopplat till socialpsykiatri håller fortsatt öppet. För målgruppen bedöms verksamheten vara helt nödvändig och en stängning skulle innebära allvarlig risk för liv och hälsa.

Arbetsgivaråtgärder

Vad gäller hemarbete föreslås fortsatt att alla anställda som har arbetat hemifrån någon gång under perioden fortsatt ska göra det helt och hållet. Arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån ska skjutas upp. Myndighetsutövning och nödvändig verksamhet som måste utföras på arbetsplatsen är undantagen. Övrig närvaro ska godkännas av chef.

All verksamhet som enligt beslutet ska hållas öppen och som kräver fysisk närvaro av personal är att betrakta som nödvändig verksamhet och är därmed arbetsuppgifter som är undantagna från kravet att arbeta hemifrån.

Varaktighet och kommunens bolag

Regeringen har i sin kommunikation aviserat uppmaningarna gäller med två veckors varaktighet eller tills regeringen meddelar ev. förändringar. I ärendet förslås inget datum för restriktionerna. Istället föreslås fortsatt delegation till förvaltningschefer att successivt anpassa verksamheten i enlighet med beslutet.

Ärendet bör omprövas av krisledningsnämnden i samband med att regeringen meddelar ev. förändringar av större betydelse.

Kommunens bolag rekommenderas att följa krisledningsnämndens beslut.

Ekonomiska konsekvenser

Minskade intäkter, till exempel lokalhyror, hanteras inom respektive nämnd och bolag. Större avvikelser hanteras separat i särskild ordning och kan i vissa fall bli föremål för kompensation genom bidrag och statligt stöd. Vissa åtgärder, som till exempel utökade insatser för utomhusaktiviteter, kommer sannolikt att föranleda avvikelser i budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 19 mars 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör